

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

Privilegium X. Monasterium succedit Novitio sine legitimis heredibus
defuncto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

his non confirmaret, sed potius irritaret testamentum. *5. Infr. quib. mod. test. infr.* quod autem Religiosus non possit testari post Professionem, sic exinde, quod suam voluntatem in alium resignavit, nec amplius sui juris sit, sicut arguitur alius effectus. Minus Religiosus perdit libertatem in sensu juris, aut efficitur servus iux. dict. *Priv. XI.* certe nec filius prohibente patre pro suo libitu agere potest, nihilominus homo liber non servus est. Quamvis enim libertas describatur, quod sit naturalis facultas ejus, quod cuique facere libet, additur tamen; nisi quid vi aut iure prohibeatur.

Ad eundem n. 6. in fin. ibi nisi ingrediens aliter disposuerit adde Molinam de l. *1. de l. disp. 1. 4. n. 4.* ita legata possunt in vita testatoris partitari, & aliquid pro legato in vita testatoris ulucapi potest, Rath. *Tract. de V. suc. c. 3. n. 1.*

Ad n. 17. Quæres, an illa constitutio Concilii, etiam in teris Imperii obliget? Affirmativè. I. Quia loquitur de Novitiis, qui sunt de foro Ecclesiastico, ergo in eorum dispositionibus attenditur Jus Canonicum. *c. quod Clerici. de Foro comp.* Non obstat, quod postea redeant ad sæculum, nam ad valorem contractus spectatur tempus & locus, quo initus est. II. Quia jus civile suppletur per Canon, ex causa æquitatis, *c. 1. de Nov. op. nunci.* licet verò jus civile sit contrarium in terminis generalibus *in re mandata. C. Mand.* non tamen in hoc speciali casu, ubi multa æquitas pro iure Ecclesiastico pugnat. III. Quia causa de qua disponit Trid. rectè censeri potest inter Ecclesiasticas, cum agatur de impediendo regressu ex Monasterio.

PRIVILEGIUM X. Monasterium succedit Novitio sine legitimis heredibus defuncto.

1. An Monasterium succedat Novitio extantibus Conianguineis remissivè.
2. Non extantibus Conianguineis excludit fiscum.
3. Donatio ante professionem facta Monasterio non irritatur, licet professio morte præveniat.

Quidquid sit, an Monasterium succedat Novitio sine Testamento defuncto, si Conianguineos habeat, & saltem tacitè professus non sit, quod aliqui affirmant, aliqui negant apud Clarum in *5. Testamentum. q. 28. Fachin. 6. Contror. c. 19. Barb. in auth. ingressi. C. de SS. Eccles. n. 3. Mol. disp. 1. 4. n. 2.* Sane si Conianguineos Novitius defunctus non habeat, putamus Monasterio potius, quam Fisco Successionem adscribendam.

Nam si quis ex aliquo Collegio honesto aut corpore Decurionum, Militum, Naviculatiorum &c. decedat sine legitimis heredibus, bona ipsius non ad fiscum, sed ad ipsum Collegium deferuntur *l. 1. c. 1. C. de Hered. Decur.* At verò Novitius censetur esse de Collegio & corpore Monasterii, cum ibidem habeat forum Judiciale & Parochiale, item & Privilegium Canonis, ergo &c. idque confirmatur ex *l. Si quis Presbyter. 20. C. de Episc. & Cler.* ubi generaliter deciditur, quod in bonis quarumcumque personarum ad vitam vel servitium Ecclesiasticum destinatarum, si absque legitimo herede defungantur (quod tamen hodiè in Religiosis Professis aliter se habet, in quorum bonis etiam Conianguinei excluduntur, quibus legitima non debetur *auth. nunt autem. C. jam d. t.*) non fiscus, sed Ecclesia succedat. Facit etiam *tex. in l. 10. ff. de Iure fidei.* quod in dubijs quæstionibus contra fiscum rectè respondeatur.

Sed quid, si Novitius intra duos menses proximos ante Professionem inter vivos donaverit res suas Monasterio, & postea ante Professionem tacitè vel expressè emissam decesserit, aut Monasterium res sibi donatas petere vel retinere poterit? Ratio dubitandi sumitur ex Concilio Trid. *f. 23. de Reg. c. 16.* Ubi quæcumque renunciatio aut obligatio antea facta effectum non aliter sortiri dicitur, quam secutà Professione.

Verùm non obstante hac dubitandi ratione existimo donationem esse validam & invocabilem, quia intentio Concilii tantum fuit providere, ne vel ultimo momento regressus ex Monasterio impediatur, ergo ubi amplius non est libertas regrediendi, scil. post Professionem vel mortem naturalem, tollitur etiam dicta Concilii dispositio, & habet locum, quod dicitur, cessante ratione legis cessat ipsa lex, *l. a- d- g- r- e-.*

digere. v. quoniam. ff. de Iure Patron. & leges ita interpretanda sunt, ut verba intentioni, non intentioni verbis deservat. c. secundo 41. de Appel. l. scire leges. ff. de LL.

ANNOTATIO.

Ad n. 3. Dices, quando praescribitur forma a Qui, non habet locum illa Regula cessante causa &c. Sicut si matrimonium coram 100. hominibus sine Parocho contraheretur, &c. Professionem non esse formam dispositionis, quia eam non ingreditur, nec eius solennitatem, sed tantum esse conditionem, a qua dependeat dispositionis executio.

PRIVILEGIUM XI.

Religiosus quidquid acquirit, acquirit Monasterio.

- 1. Claudicat similitudo inter Monachum & servum.
- 2. Instin. extollit statum Monachalem.
- 3. An ut Religiosus teneatur ad paupertatem, necesse sit eam expresse vovete.
- 4. Fugitivi acquirunt Monasterio. An etiam ejeshi? remissive.
- 5. Quid de bonis transuentium ab una Religione ad aliam.
- 6. Quid, si legetur Religioso aliquid sub conditione, ut ad ipsam & non ad Monasterium pertineat?
- 7. Praelatus potest Religioso concedere peculium ad honestos usus & ex causa.
- 8. An Monasterium teneatur ex contractu Religiosus?

Non tantum bona, quae Religiosus ante professionem habuit, cedunt Monasterio, ut superius explicavimus, sed etiam quae post professionem sive per propriam industriam, sive per alienam largitionem acquirit: etenim Religiosus propter votum paupertatis proprium aliquid habere non potest.

Non tamen exinde inter Religiosum & servum paritas est, ut quidam imperiti sibi imaginantur. Nam servus nullo respectu quid proprium habet, sed quidquid acquirit, dominio acquirit, etiam ignoranti & invito. Monachus quamvis ex sua particula persona nihil proprium

habeat, ea tamen quae toti Monasterio sunt si jure identitatis quatenus in corpore Monachij esse habet, sunt propria. In aliis quoque claudicat similitudo, & ut fecimus dicitur praeterea: ecce servus ne quidem cum consensu domini potest munera peti, vel jus obire, cum dominus per suum coactionem possit derogare juri publico, quod de servis & liberis muneribus prohibuit, l. Barbarius ff. de Reg. Prat. l. 7. ff. de Testibus. Religiosus cum consensu sui Praelati potest esse in iudicio. Clem. 3. de Procurat. Advocat. & ibi Barbof. & DD. de Praesentat. vel de Jure scilicet. Episcopus vel Vicarius Praelati Barb. de Offic. Ep. alleg. 24. n. 22. Deinde servus servilis abjectus est & vilis, Corporalis autem Monachus vivit tunc iustitiam, Non sic est honesta, sic commendare videtur. In aliis convenientem hominem, ut omnia quidem in oculam detegat, purum autem declarat. In naturali natura decentem, plurima scilicet in eorum operantem & humani cogitationis vigorem. Sed ad propositum

Q. I. Utrum Religiosus, qui non vovet praese paupertatem, sed tantum obedientiam secundum regulam, sicut in quibusdam Religionibus usitatum, nihilominus de iure proprietatis? Resp. affirmative, quia non est castitatis, paupertatis, & obedientiae, sunt Religionis substantia, & inquit Pontifex, licet cum ad Monasterium, de Strat. Monach. adnexa regulari Monachali, ut contra ea tenentur Pontif. possit licentiam indulgere. Quae se per votum ad religionem ejusdemque obedientiam obligavit, hoc ipso etiam tempore & per necessariam consequentiam obligatur se ad ea, quae sunt Religionis & regulae substantia, Innocent. in c. consulti de Regul. n. 7. in Comment. de Regul. n. 18. v. vigintiannum. Azot. in s. Mor. p. 1. lib. 12. c. 4. q. 2. d. 1. munitur alij &c.

Q. II. Utrum etiam Religiosus, qui non vovet praese, acquirat Monasterio? De Religiosis est, quod per suum factum Monasterium iure, quod in eos habet, private non potest. c. Abbates. 18. q. 2. De illis vero qui per se ab aliquo ordine ejeshi sunt, imperiti consuetudine DD. quod tales non liberentur voto paupertatis, licet non declinant esse Religiosi; ubi dicitur

ENGEL